

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
Richtlijn - Kernaanbevelingen					
		4	15 t/m 20	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Zie verklaring.
		4	20	Hier moet onderzoek naar gedaan worden.	Regel verwijderen. Er is exact bekend wat er aan de hand is, zie hiervoor onze verklaring, het statement aan de APA van Dr. Childress en de diagnostische checklist van Dr. Childress.
		4	28 t/m 30	VT is wat scheiding betreft een ondeskundige organisatie >	advies is om te verwijzen naar een klinisch psycholoog om een degelijke diagnose te stellen
		4	35 t/m 41	Screening KEES en Familiescan zijn onbekend	Wij geven de voorkeur aan de MASIC of Conflicts Tactics Scale. Mocht deze screening mogelijk huiselijk geweld voorspellen dat dient het gehele gezin doorverwezen te worden naar een klinisch psycholoog, zodat een degelijke diagnose gesteld kan worden, alvorens er een behandeling wordt ingezet.
		4	43 t/m 48	Bij een complexe behoort het gehele gezin gehoord te worden om een juiste diagnose te kunnen stellen.	Dit gesprek kan en mag alleen gevoerd worden door een klinisch psycholoog, omdat alleen deze in staat is de authenticiteit stem van het kind vast te stellen. Zie ook verklaring omtrent authentieke stem van het kind.
		5	25	GGZ vervangen door klinisch/trauma psycholoog	Wijziging in het gehele document doorvoeren
		5	15 t/m 29	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Een kind heeft behoefte aan gelijke omgang met beide ouders. Mits de ouders zelf andere afspraken gemaakt hebben, is 50/50 de enige optie. Elke andere verdeling is niet

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
					wetenschappelijk onderbouwd. De ene ouder is niet beter dan de andere.
		5	31 t/m 38	Over deze tekst bestaat geen wetenschappelijke consensus. Het zijn slechts aannames.	Een kind heeft behoefte aan gelijke omgang met beide ouders. Mits de ouders zelf andere afspraken gemaakt hebben, is 50/50 de enige optie. Elke andere verdeling is niet wetenschappelijk onderbouwd. De ene ouder is niet beter dan de andere.
		5	40 t/m 48	Bij chronische ouderlijke conflicten behoort er allereerst een diagnose gesteld te worden	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	1 t/m 7	Het netwerk niet betrekken, slechts het gezin. Geen van de interventies is geschikt als er sprake is van pathogeen ouderschap/opvoeding.	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	7	Wegwijzer kind en scheiding (2014)	Verwijzen naar een document van 5 jaar! geleden is niet verantwoord.
		6	19 en 20	Aanvulling op parallel ouderschap > verwijzen naar Mariska Klein Velderman en TNO Atlas	https://www.herkenouderverstoting.com/kennis-macht/parallel-ouderschap
		6	12 t/m 20	Degelijke diagnose stellen	Dit gesprek dient gevoerd te worden met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.
		6	28 t/m 41	Een nulmeting af te nemen zodat er mogelijk huiselijk geweld voorspeld kan worden en de situatie tijdens de relatie duidelijk wordt vastgelegd	In geval van mogelijk huiselijk geweld diagnose stellen via klinisch psycholoog door het volledige gezin te horen.
		6/7	45, 46, 48 en 49 1 t/m 3	Jeugdprofessionals kunnen pathogeen ouderschap/opvoeding niet herkennen. Ook de bijzonder curator, VT, de Ryk zijn	De gelijke diagnose stellen via gesprek met het gehele gezin onder leiding van een klinisch psycholoog. Zie verklaring.

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		7	13 t/m 18	ondeskundig op dit gebied. Een OTS en UHP werken extra traumatiserend voor het kind.	
Richtlijn - Hoofdstuk 1: Inleiding					
		11		Ik mis hier de resultaten van het CBS onderzoek/UVA waaruit blijkt dat 1 op de 5 volwassenen na een scheiding geen contact meer heeft met een van de ouders.	Ook de verwijzing naar pagina 25 van het rapport Scheiden zonder schade ontbreekt hier.
		11	39	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de Rvk of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	
		13	5 t/m 7	Idem voor de bijzonder curator en gedragswetenschappers	
		13	11 t/m 12	Deze specifieke projecten hadden beslist geen voorkeur van de ervaringsdeskundigen	
		14	4	Gelijkaardig ouderschap komt in de praktijk niet tot uiting	Zorgregeling behoort 50/50 te zijn
		14	11 t/m 47	Er zal allereerst een nulmeting afgenomen worden, waarna er. Indien noodzakelijk een degelijke diagnose gesteld dient te worden voordat men een behandeling start.	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		15	32 t/m 42	Op schalen naar de juiste hulpverlening.	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathoëgen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.
		16	41 t/m 44	Idem	Idem
		17	15 t/m 41	Eerst een diagnose, dan pas behandeling. Stem van het kind in deze negeren> creëert ten alle tijden een loyaliteitsconflict. Zie beide verklaringen	
		18	29 en 30	Het belang van de jeugdige	Vaag begrip; wie bepaalt dit, wat is het belang van de jeugdige? Weglaten. Het enige wat met zekerheid gesteld kan worden is dat het kind liefde van beide ouders moet kunnen ontvangen.
		18	1 t/m 50	n.v.t. slechts voorbehouden aan universitair-gechoolde klinisch psycholoog	
		19	1 t/m 19	idem	
		19	24 t/m 35	De originele richtlijn is zoals duidelijk werd tijdens het congres waarheidsvinding binnen de justitiële jeugdketen gebaseerd op "niets". Uitgangspunt is nu evidence based/gebaseerd op wetenschappelijke consensus	
		21	33 t/m 35	Binnen een complexe scheiding is er een of soms twee persoon(en) aanwezig met een hoog conflict persoonlijkheid. Een eerder trauma heeft geleid tot een	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				persoonlijkheidsstoornis of trekken daarvan. Over het algemeen is sprake van slechts 1 ouder die de strijd gaande houdt! De huidige omschrijving is wetenschappelijk onjuist.	Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de RvK of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.
		22	5 t/m 47	n.v.t.	
		23	1 t/m 48	n.v.t.	Idem; opschalen naar klinisch psycholoog
		24	2 t/m 48	n.v.t.	idem
		25	1 t/m 37	n.v.t.	idem
Richtlijn - Hoofdstuk 2: Gevolgen van een ouderlijke scheiding voor jongeren					
Aanbevelingen H2		30	8 t/m 47	Leeftijdverdeling is niet van toepassing Bestaat geen wetenschappelijke consensus over	Een kind heeft behoefte aan gelijk contact met beide ouders om een band te kunnen opbouwen of te kunnen onderhouden. 50/50 kan slechts de enige optie zijn. Mits ouders in onderling overleg tot een eigen regeling komen, waarbij het kind voldoende liefde van beide ouders kan ontvangen.
		31	1 t/m 48	Idem	idem
		32	1 t/m 48	Idem	idem
		33	1 t/m 28	Idem	Idem
		33	40 t/m 45	Deze situatie dient vermeden te worden	Degelijke diagnose stellen via klinisch psycholoog
		36	10 t/m 48	achterhaald	Binnen een complexe scheiding is er een of

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		37	1 t/m 49	achterhaald	Idem
		38	1 t/m 13	achterhaald	idem
		40	45 t/m 48	Onjuist; kwestie van een diagnose stellen	Via klinisch psycholoog
		41	14 t/m 18	Bestaat hier consensus over? Over het algemeen betreft het hier 1 ouder met een negatieve conflictoplossingsstrategie	
		43	21 t/m 40	Onjuiste informatie, dit is slechts een mening, geen wetenschappelijke consensus.	Ik verwij's hierbij graag naar de hechtingstheorie van Bowlby, waarover WEL wetenschappelijke consensus bestaat.
		44	31 t/m 32	Hier betreft het aannames, geen wetenschappelijke consensus	
		45	6 t/m 42	De invalshoek, sociaal wetenschappelijk is onjuist. Het betreft hier pathologie binnen het gezin waarbij sprake is van mishandeling. Zie verklaring en verklaring Childress richting de APA.	
		46	1 t/m 48	Onjuiste informatie; er bestaat wel degelijk consensus over de aandoening: a cross generational coalition with emotional cutt off vanuit de psychologie!	Zie verklaring en aanwijzingen incl. Literatuurlijst van Dr. Childress richting de APA.
		47	1 t/m 49	Idem	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagin a	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		48	1 t/m 49	idem	idem
		49	1 t/m 49	idem	idem
		50	1 t/m 31	idem	idem
		51	2 t/m 24	Jeugdhulpverlening bezit niet de expertise om hier hulp te kunnen verlenen. Een universitair geschoolde zal het hele gezin moeten diagnosticeren alvorens een behandeling in te zetten.	Pathogeen ouderschap of pathogene opvoeding leidt tot psychische kindermishandeling en ex-partnergeweld. Beide vormen van geweld zijn opgenomen in de DSM V, respectievelijk als V61.29 negatieve invloed van ouderlijke relatieproblemen op een kind, als V995.51 psychische mishandeling van een kind, en als V995.83 psychische mishandeling door een (ex) levenspartner.
		51	29	Men legt te weinig nadruk op de belangrijkste oorzaak: kindermishandeling en ex partner geweld	
		53	26	GGZ vervangen door trauma/klinisch psycholoog	
		53	14 t/m 48	Al deze symptomen komen gezamenlijk voor op het moment dat een kind 1 ouder onder druk moet afwijzen	Zie verklaring
		54	23 t/m 26	Verwijderen; er is wel degelijk kennis voorhanden	Zie verklaringen en diagnostische checkliste Childress
		54	38	Schakel tijdig trauma/klinisch psycholoog in	
		54	1 t/m 49	Gezien de eerder gemaakte opmerkingen,	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				kunnen wij logischerwijs ook niet akkoord gaan met de aanbevelingen	
		55	26 t/m 27	Heel goed dat dit vermeld wordt!	
		55	1 t/m 48	idem	
		56	1 t/m 8	idem	
Richtlijn - Hoofdstuk 3: Interventies voor jeugdigen met gescheiden ouders					
Aanbevelingen H3		60	16 t/m 24	Voor deze z.g. klemcriteria bestaat geen enkele wetenschappelijke onderbouwing.	Zie verklaring. Contact met een van de ouders kan aslechts ontzegd worden als er een degelijke diagnose van kindermishandeling is gesteld.
		61	3 t/m 15	Deze cijfers zijn onjuist. "ouderverstoting" is transgenerationeel. Het aantal kinderen dat contact met een ouder afwijst is de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. Recent onderzoek van Kalnijn (2018) toont juist aan dat 20% geen contact meer heeft met vader en nog eens 5% niet met moeder.	De vader-zoon, moeder-zoon, vader-dochter en moeder-dochter zijn allen waardevol. De ene ouder is niet beter dan de ander. Mocht het ouders na de scheiding lukken om samen ouder te blijven, dan kunnen zij zelf een zorgverdeling afstemmen. Het kind is dan zeker van het ontvangen van liefde van beide ouders. Echter in geval van een complexe liefde, is hiervan geen sprake. Een 50/50 verdeling kan dan logischerwijs de enige verdeling zijn, om beide ouders een gelijke kans te geven de band met het kind op te bouwen, dan wel te
		62	41 t/m 48	Dit zijn slechts meningen; hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus.	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		63	9 t/m 34	Idem	Idem onderhouden.
		63	42 t/m 48	idem	Idem, waarbij aangevuld moet worden dat er in geval van mogelijk pathogeen opvoedgedrag een degelijke diagnose gesteld dient te worden.
		64	7 t/m 18	Bijzonder om deze tips (bron: ouderschap blijft) te lezen.	In de praktijk worden ouders hier niet op gewezen, wij ervaren geen uitvoering van deze suggesties.
		64	2 t/m 25	Idem, eerst een diagnose stellen. Dit werkt niet in geval van pathogeen ouderschap (aanwezigheid ouder met hoog conflict persoonlijkheid)	Daarna pas de behandeling inzetten
		64	27 t/m 41	Deze interventies zijn niet evidence based en daarmee maatschappelijk onverantwoord.	Allereerst een degelijk diagnose stellen, om onverantwoorde interventies die de situatie verergeren, te voorkomen.
		65	22 t/m 48	Dit zijn slechts meningen; hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus. Parallel ouderschap is ALTIJD een optie.	Een kind heeft behoefte aan liefde van beide ouders. Als ouders beide in staat zijn het belang van hun kind boven het eigen belang te plaatsen doet de zorgverdeling niet ter zake. Het kind is dan zeker van de liefde van beide ouders en de ouders kunnen dit dan zelf regelen. Echter, op het moment dat hier geen sprake van is volstaat slechts een 50/50 zorgverdeling. Een gelijke verdeling om beide ouders een gelijke kans te geven de band met het kind op te bouwen, dan wel te onderhouden.
		66	1 t/m 48	Idem	idem
		67	1 t/m 48	Idem	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		68	1 t/m 48	Idem	idem
		69	1 t/m 41	Idem	Idem
		69	44 t/m 48	Eerst screenen op mogelijk ontstaan huiselijk geweld	Na screening de 15% laten diagnosticeren.
		70	1 t/m 48	Geen jeugdprofessional inzetten; eerste screening, op mogelijk geweld. De mediator kan de 85% reguliere scheiding op weg helpen	De 15% complexe scheiding gaat voor een diagnose naar de klinisch psycholoog.
		71	1 t/m 48	Idem	idem
		71	46 t/m 48	Onverantwoord om naar deze projecten door te verwijzen; eerst een diagnose stellen	verwijderen
		72	1 t/m 46	Resultaten screeninginstrumenten onvoldoende bekend	Wij geven de voorkeur aan de MASIC of Conflict Tactics Scale (CTS)
		73	1 t/m 38	Idem	idem
		75	29 t/m 48	Van geen van de interventies bestaat bewezen effectiviteit. Daarnaast is parallel ouderschap WEL zinvol, maar dit wordt hier niet genoemd. hier gaat het mis!!!! Alle ouders worden op 1 hoop gegooid en komen zo in tijdrovende trajecten terecht, zonder dat omgang gerealiseerd wordt. Kom op zeg: Kind uit de knel, schip aanpak?? Als die interventies met goede resultaten, daar wil ik eerst de onderzoeken van zien; ouders worden gedwongen goed evaluaties in te dienen., anders worden ze als strijdend aangemerkt.	Daarnaast vindt di alles in een vrijwillig kader plaats...niet mee werken, eigenhandig de stekker eruit trekken etc (door de verstotende ouder) heeft geen consequenties voor de foute ouder. Derhalve is alles zwaar contra productief.

Onderwerp (kort)	Naam	Pagin a	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		76	1 t/m 17	Idem	idem
		77	1 t/m 21	Idem	idem
		78	1 t/m 47	Idem	idem
		79	1 t/m 47	Idem	idem
		80	1 t/m 5	Idem	idem
		81	1 t/m 46	Idem	idem
		82	1 t/m 48	Idem	idem
		83	1 t/m 41	Idem	idem
		85,86 en 87		Idem	idem
		88	1 t/m 51	Idem	idem
		89	1 t/m 53	Idem	idem
		90	1 t/m 52	Idem	idem
		91	1 t/m 51	Idem	idem
		92	1 t/m 51	Idem	idem
		93	1 t/m 35	Idem	idem
		94 en 95	Pagina	Al deze soorten relatietherapie geven enkel en alleen de hoog conflict persoonlijkheid een podium, slecht gedrag wordt beloond. Als er sprake is van ouderverstoting behoort het gehele gezin gediagnosticeerd te worden. Juist in combinatie met parallel ouderschap zijn al dit soort acties uit den boze, en hebben dus geen zin.	LET WEL: bij de 10 a 15 % ouderverstoting wel te verstaan, wij denken dat al die interventies enorm veel toegevoegde waarde hebben bij ouders die in 1e instantie even van het padje waren, maar niet geestelijk ziek zijn.
		95	1 t/m 42	Idem	idem
		96	1 t/m 51	Idem	idem
		97	1 t/m 21	Idem	idem
		97	35	Wij onderschrijven deze stelling!	
		97	24 t/m 50	Jeugdzorg is ongeschikt voor hulp bij	15% complex behoeft hulp klinisch psycholoog

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				scheiding. De 85% regulier heeft voldoende aan een mediator	om allereerst diagnose te stellen.
		98	1 t/m 51	Idem	idem
		99	1 t/m 36	Idem	idem
		99	38 t/m 51	Zie de eerder gemaakte opmerkingen,	
		100	1 t/m 51	idem	
		101	1 t/m 47	idem	
				Punt 8 : Hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus.	Verwijderen
				Punt 9: belang van het kind . Hierover bestaat geen wetenschappelijke consensus.	Verwijderen
				Punt 10 : parallel ouderschap ! Niet voldoende onderzocht? verstand.	Gebruik het gezond verstand
		100-101	49 t/m 52 en 1 t/m 2	PUNT 11; UHP???? OTS???? Eerst kijken in eigen kring, zoals bijvoorbeeld de vaders die nu standaard buiten spel worden gezet. Nu zitten er liever tig hulpverleners op 1 gezin en wordt juist de goede ouder uitgebannen. Voordat men überhaupt al denkt aan UHP, eerst de gehele familie checken en kijken of er daar opvang geregeld kan worden. Ontneem het kind de familielefde niet.	
Richtlijn - Hoofdstuk 4: Samenwerking met ouders, het netwerk en school					
Aanbevelingen H4		102	26 t/m 50	Medewerkers van jeugdhulp en	Er dient een brug geslagen te worden tussen

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		103	1 t/m 16	Idem Er dient allereerst een diagnose gesteld worden, alvorens er naar het kind geluisterd kan worden.	idem
		103	21 t/m 51	Ook de bijzonder curator bezit niet de expertise om de authentieke stem van het kind te kunnen horen. Daarnaast vindt tussenkomst van de bijzonder curator is een veel te laat stadium plaats, de situatie is dan al geëscaleerd.	Luisteren naar het kind prima, maar met mate. Preventief screenen, en zo nodig het volledige gezin doorverwijzen naar de klinisch psycholoog.
		104	25 t/m 49	Idem, ook een buddy kan bij een complexe scheiding het verschil niet meer maken.	idem
		105	29 t/m 52	In geval van een complexe scheiding > aanwezigheid pathogene opvoeding zal er specifieke ondersteuning voor de kinderen nodig zijn.	Deze materie is te complexe voor de leek.
		106	1 t/m 51	Zinloos voor de 15-20% complexe scheidingsgevallen. Eerst screenen; weten waar je mee te maken hebt.	Deze materie is te complex voor de gemiddelde professional. Opschalen naar klinische psycholoog/psychiater.
		107	1 t/m 33	Idem	idem
		108	21 t/m 51	Onverantwoord; opschalen naar klinische psychologie	Allereerst degelijke diagnose stellen.
		109	1 t/m 51	Idem	idem
		110	1 t/m 51	Idem	idem
		111	1 t/m 5 en	Idem; GGZ vervangen door trauma/klinisch	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
			28 t/m 51	psycholoog.	idem
		112	1 t/m 51	Idem	idem
		113	1 t/m 51	Idem	idem
		114	1 t/m 16	Actieplan is een wassen neus; de slager keurt hier zijn eigen vlees. Plan is afgekeurd door de ouders.	MASIC is prima; daarna opschalen naar gespecialiseerde universitair opgeleide hulpverlening.
		114	20 t/m 51	Onverantwoord; opschalen naar klinische psychologie	Allereerst degelijke diagnose stellen.
		115	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		116	1 t/m 49	Idem	idem
		117	1 t/m 50	Idem	Idem
		118	1 t/m 51	Gelijke zorgverdeling	Gelijkwaardig ouderschap
		119	1 t/m 27	Idem	idem
		119	29 t/m 43	De vFAS is zeker geen aanrader; overtreedt regelmatig haar eigen gedragsregels	Procedure op tegenspraak werkt contraproductief
		120	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		121	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		122	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		123	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		124	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		125	1 t/m 51	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		127	8 t/m 23	Tekst is onjuist, gebaseerd op meningen.	In 15% tot 20% is er sprake van huiselijk geweld, dit blijkt uit het zelfde percentage kinderen dat het contact met een ouder na de scheiding verliest.
		127	25 t/m 51	De meldcode werkt contra productief. Niet het nog meer melden gaat het verschil maken, wel de juiste professional aan de poort zetten om juist te kunnen screenen.	De huidige jeugdhulpverlening werkt met drang en dwang en leidt tot kinderhandel. Er wordt niet toegewerkt aan het terugplaatsen van kinderen bij beide ouders.
		128	1 t/m 50	Eerst diagnosticeren; daarna doorverwijzen mediator of klinisch psycholoog	idem
		129		Er behoort een brug geslagen te worden tussen de rechtspraak en de klinische psychologie.	Opschalen naar hogere hulpverlening
		130	1 t/m 51	Idem	idem
		131	1 t/m 51	Wij kunnen ons alleen vinden in het plan van Hiiil	Evidence based werken
		132	1 t/m 51	Slecht tussenkomst van rechtspraak en klinische psychologie gaat het verschil maken bij de complexe scheiding	
		133	1 t/m 51	De huidige hulpverlening, waarbij drang en dwang regelmatig voorkomt, staat momenteel onder zeer zware kritiek.	Bij een complexe scheiding, waarbij standaard sprake is van psychische problematiek, behoort opgeschaald te worden naar de klinische psychologie.
		134	1 t/m 7	Initiatief is helaas mislukt. Mocht er al 'ouderverstoting' vastgesteld worden dan loopt men vast omdat er geen behandeling beschikbaar is.	
		134	18	Wij onderschrijven een zorg coördinator; 1 iemand moet de eindverantwoordelijkheid hebben opdat men niet langs elkaar gaat	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				werken.	
				Het netwerk kan pas een verschil maken op het moment dat zij goed op de hoogte zijn van een mogelijke pathogene opvoeding/ouderschap.	Gebrek aan deze kennis zorgt ervoor dat het netwerk momenteel contra productie werkt. De verstoting nog meer activeert.
		134	26 tm 51		
		135	1 5/m 51	Idem	idem
		136	1 t/m 51	Idem	Idem
		137	1 t/m 10	Idem	idem
		137	12 t/m 21	Deze interventie werkt bewezen contra productief bij een complexe scheiding	Niet vermelden
		137	23 t/m 51	Het netwerk kan pas een verschil maken op het moment dat zij goed op de hoogte zijn van een mogelijke pathogene opvoeding/ouderschap.	Gebrek aan deze kennis zorgt ervoor dat het netwerk momenteel contra productie werkt. De verstoting nog meer activeert.
		138	1 t/m 51	Beide ouders behoren op de hoogte gehouden te worden over hun kind. Erkenning hoort gezag in te houden. Er ligt wat dit betreft nog een wetsvoorstel op de plank dat doorgevoerd dient te worden.	De enige reden om een ouder uit te sluiten van contact met een kind en bijbehorende informatievoorziening is als er sprake is van bewezen kindermishandeling. Daarbij behoort een DSM-V diagnose van kindermishandeling. Als deze diagnose niet aanwezig is, is er geen enkel argument de desbetreffende ouder contact met of informatie over het kind te onthouden. Ook de rechter behoort te vonnissen op basis van evidence based kennis.
		139	15 t/m 38	Ook EKKS zal bijgeschoold dienen te worden op het gebied van "a cross generational coalition with emotional cut off"	Vooralsnog niet geschikt
		139	41 t/m 51	Momenteel worden er echter extra	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst	
				problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de Rvk of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.		
		140	1 t/m 51		Idem	idem
		141	1 t/m 18		Idem	idem
		141	21 t/m 52		Gezien de eerder gemaakte opmerkingen gelden ook voor de aanbevelingen	
		141	21 t/m 52		Idem	
		142	1 t/m 52		idem	
		143	1 t/m 15	idem		
		142	18 t/m 20	Volledig onverantwoord, verwijderen	Wijziging hoofdverlijfplaats is een veel beter alternatief	
Richtlijn - Hoofdstuk 5: Aandacht voor diversiteit en specifieke doelgroepen						
Aanbevelingen H5						
Richtlijn – Hoofdstuk 6: Verantwoording en werkwijze						
		152	29 t/m 36	Het enige geldige uitgangspunt zou wetenschappelijke consensus moeten zijn. Consensus vanuit de praktijk en voorkeur van cliënten zijn beide vage begrippen en bovendien niet meetbaar. Daarnaast bestaat er al decennia lang zware kritiek	Internationale wetenschappelijke consensus is enige aanvaardbare uitgangspunt.	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				vanuit de maatschappij op het functioneren van de RvK, Jeugdzorg en VT. Drang en dwang zorgt er momenteel voor dat de burger geen kans krijgt enige vorm van kritiek te leveren.	
		152	39 t/m 48	Ouders hebben geen vertrouwen in deze partijen; er zitten daarnaast geen ervaringsdeskundigen op het gebied van een complexe scheiding in het cliëntenpanel	
		153	1 t/m 50	idem	
		156		Vrij eenzijdige literatuurlijst, veel opiniestukken, gebrek aan wetenschappelijke consensus	
Richtlijn - Bijlagen					
				Tijdens het symposium "rechtszorg voor ouders die gaan scheiden; een kwestie van willen en doen" is duidelijke geworden wat een complexe scheiding precies inhoudt.	Bij een complexe scheiding is er sprake van aanwezigheid van tenminste 1 persoon met een hoog conflict persoonlijkheid. Hierbij is er sprake van een persoon die kenmerken vertoont van een persoonlijkheidsstoornis, waardoor er processtapeling en "ouderverstoting" ontstaat.
Samenstelling werkgroep				Het gaat hier om complexe problematiek. Voor onderzoek en behandeling van met name pathogene	Pathogene ouderschap of pathogene opvoeding leidt tot psychische kindermishandeling en ex-

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
		a		<p>opvoedingsgedrag zijn klinisch psychologen en psychiaters nodig. Pas als er een degelijke diagnose is gesteld en een welomschreven behandelplan is opgesteld, kan met de behandeling van betrokkenen, ouders en kind, begonnen worden. Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de Rvk of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogene opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.</p>	<p>partnergeweld. Beide vormen van geweld zijn opgenomen in de DSM V, respectievelijk als V61.29 negatieve invloed van ouderlijke relatieproblemen op een kind, als V995.51 psychische mishandeling van een kind, en als V995.83 psychische mishandeling door een (ex) levenspartner.</p>
				<p>Het bovenstaande verdient de aandacht van psychiatisch en in psychopathologie geschoolde deskundigen, die kunnen vaststellen of pathogene opvoedingsgedrag een rol speelt bij complexe scheidingen en/of de keuze van het kind om het contact met een van beide ouders te verbreken. Spelen vroege of latere jeugdtrauma's bij een of beide ouders een rol? Is er wellicht sprake van persoonlijkheidsstoornissen of trekken daarvan bij een of beide ouders, waardoor het pathogene opvoedersgedrag van een of beide ouders in stand gehouden wordt?</p>	

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
				Bij het samenstellen van deze richtlijn is geen enkele klinische psycholoog of kinderpsychiater betrokken. Wij stellen dan ook voor om de richtlijn voor te leggen aan een universitaire geschoolde op het gebied van de psychiatrie en psychopathologie.	
		175	1 t/m 24	Moet met andere ogen bekeken worden op het moment dat er sprake is van psychopathologie.	Niet zelf aanmodderen, maar voor eerdere diagnose en begeleiding naar klinisch en zorg coördinator pakt door; parallel ouderschap of wijziging hoofdverlijfplaats
		182	1 t/m 46	Er is meer kennis beschikbaar dan onderzoekers ons willen doen geloven. Voorsnog zal er allereerst gekeken moeten worden naar het toepassen van de beschikbare kennis op het gebied van "a cross generational coalition with emotional cut off" Bij de complexe scheiding is er simpelweg behoefte aan een dokter, die de familieziekte kan genezen. Het stellen van een degelijke diagnose is daarbij een vereiste.	
Bijlage pagina 6 papieren versie		6	26 t/m 33	Contact met 1 van de ouders tijdelijk stop zetten > aanpassen	De enige reden om een ouder uit te sluiten van contact met een kind en bijbehorende informatievoorziening is als er sprake is van bewezen kindermishandeling. Daarbij behoort een DSM-V diagnose van kindermishandeling. Als deze diagnose niet aanwezig is, is er

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst
					geen enkel argument de desbetreffende ouder contact met of informatie over het kind te onthouden. Ook de rechter behoort te vonnissen op basis van evidence based kennis.
Werkkaarten					
Werkkaart 1				Akkoord	
Werkkaart 2		Alle	-	Onverantwoord: Momenteel worden er echter extra problemen veroorzaakt door het ontbreken van kennis bij de medewerkers van jeugdzorg, de Rvk of VT. Zij zijn niet opgeleid om pathogeen opvoedersgedrag te herkennen en onderzoeken.	Tijdig doorverwijzen naar trauma- klinisch psycholoog: deze is als enige in staat de authentieke stem van het kind te horen.
Werkkaart 3				Onder voorbehoud	
Werkkaart 4				Akkoord	
Info voor ouders					
Algemene reactie op een aantal specifieke punten van herziening					

Onderwerp (kort)	Naam	Pagina	Regelnr(s)	Uw commentaar incl. korte onderbouwing	Suggestie voor aangepaste tekst	
Transformatie denken		a				
Samenwerking (passend) onderwijs						
Toepasbaarheid LVB						
Toepasbaarheid GGZ						
Aandacht voor trauma						